

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME

8117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week in July

Publisher: Victor J. Knaus; Manager and Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Zedinjene države:

\$12.00 na leto; \$7.00 za pol leta; \$4.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$3.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$12.00 per year; \$7.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Friday edition \$3.00 for one year

Entered as second class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

No. 167 Mon., August 31, 1959

O pariteti med svobodnim in komunističnim svetom

Nova taktika v naši zunanji politiki, ki se je zanjo odločil predsednik Eisenhower, je najbolj vidna po dveh znakih: diplomatski turizem, ki se je preje pečal z njim samo pokojni državni tajnik Dulles, je postal pravilo za vse naše politike in diplomate od Eisenhowerja navzdol; na drugi strani smo pa zadnjič v Ženevi kar čez noč dali koncesijo, ki je o njej naša javnost doslej le malo premišljevala: pariteto med svobodnim in komunističnim svetom, zaenkrat samo v komisiji za razorožitev. To je začetek, kako se bo pa to končalo, nima najbrže nihče niti megletega pojma. Zaenkrat pomeni pariteta velik uspeh tovariša Hruščeva, morda največji, kar jih je dosedaj dosegel.

Ko je komunistični svet po Stalinovi smrti začel iskati več stika s svobodnim, je šel prav posebno čutil, kako zelo nerodno je, da je komunističnih držav tako malo, svobodnih pa tako veliko. Le majhna je bila zanj tolažba, da je svobodni svet razbit v dve skupini: komunistične nasprotnike in nevtarce.

Komuniste je neprestano jezilo, da so številčno v vseh mednarodnih organih v manjšini in da morajo zato zmeraj zahtevati zase pravico veta, kar ni ravno koristilo njihovemu ugledu med svetom, posebno med nevtarci. Zato so nesešteto poskušali, da razbijejo številčno premoč svojih nasprotnikov in nevtarcev. To je bil tudi eden izmed razlogov, za kaj so tako trdovratno bojkotirali razne mednarodne komisije, sestanke in konference, kadar so pa bili na njih, so sabotirali njihove delovne programe. Končno so vendarle dosegli svoj cilj: tako važna mednarodna organizacija kot je komisija za razorožitev je sestavljena po načelu paritete; pet komunističnih in pet svobodnih držav je udeleženo pri tej komisiji.

Uveljavljenje paritete je prvi trenutek tako presenetilo svobodni svet, da se ni mogel znajti, kako to. Čutil je pa takoj, da je to zelo nevarna igra. Začeli so se oglašati politiki in diplomati in izražati svojo zaskrbljenost. Imajo prav, ako pomislimo samo na nekatere posledice, ki jih bo rodilo načelo paritete v mednarodni politiki.

Vzemimo najprej Združene narode. Tam ni mogoče uvesti paritete, kajti tam ne bo nikoli večina držav članice znanju. Komunistom ne bo preostalo drugega kot da bodo skušali prenašati vse, kar se jim zdi važno, na paritetne komisije izven Združenih narodov, to organizacijo samo bodo pa rabili samo kot oder za mednarodno propagando, svobodni svet se pa temu ne bo mogel upreti.

Načelo paritete bo dalje razbilo solidarnost svobodnega sveta, kolikor je še. Ko je bil naš državni tajnik Herter v Santiagu, se je močno potil, ko je tolažil precej razburjene zunanje ministere Latinske Amerike in jim razlagal, naj se paritete nikar ne bojijo. Dvomimo, da so mu kaj prida verjeli, akoravkar se imajo za naše stalne in zveste zavezničke pri obravnavanju večine mednarodnih vprašanj.

Na pariteto gledajo z nezaupanjem tudi NATO krogi. General De Gaulle jo je kar gladko odklonil, v Zapadni Nemčiji se bojijo, da bo sedaj počasni prišla do veljave tudi pariteta med Zahadno in Vzhodno Nemčijo. V Rimu vihajo nos, ker jih je pariteta izenačila s takimi komunističnim "silami" kot sta Bulgarska ali Albanija, kar se je dejansko že pripetilo v novi komisiji za razorožitev. Pariteta tudi ni po godu Angliji, pa se vsaj vdaja upanju, da bodo njeni delegatje v paritetnih organih lahko igrali vlogę posredovalcev. Paritete niso pozdravili z navdušenjem tudi v ostalih NATO prestolnicah.

Se bolj je začelo vreti med nevtarci. Načelo paritete bo namreč dalo svobodnemu svetu samo največ deset udeležencev in glasov v vsakem paritetnem organu, kar pomeni, da bodo nevtarci praviloma povsod izpadli. To se pravi Azija, Afrika, Avstralija in Latinska Amerika bodo le izjemoma mogli dobiti mesto v paritetnih mednarodnih organih.

Pariteta ne bo veljala samo za število udeležencev v mednarodnih organih. Komunisti jo bodo skušali uveljavljati tudi na mnogih drugih področjih: lahko se postavijo na stališče, da mora vsak delovni program vsebovati ravno toliko njihovih točk in predlogov kot takih, ki bodo prišli iz vrst svobodnih držav. Zahtevali bodo pariteto v vseh strokovnih komisijah, preiskovalnih odborih itd. Zahtevali bodo, da so sedeži mednarodnih institucij razdeljeni po polovici med komunističnim in svobodnim svetom. Sklicevatci se bodo hoteli vmešavati v odnose med svobodnimi in nevtaricnimi državami. Pariteta bo morala seveda veljati tudi za mednarodne znanstvene organizacije, mednarodne športne odbore in prireditve itd.

Komunisti so končno prišli do takega položaja, da jim ne bo treba vedno vporabljati veto pravice. Ker bodo imeli zmeraj sigurnih 50% glasov, bodo lahko z njimi preprečili vsak sklep, ki jim ne bo všeč.

Kaj pomeni načelo paritete, vidimo nazorno pri sledečem slučaju. Veliko je bilo govora o sestanku na vrhovih,

sedaj je vsaj začasno nekam potihnil. Brez paritete bi na sestanku sedel Hruščev sam napram trem zastopnikom svobodnega sveta, kar mu gotovo ne bi bilo po godu. Nujno potrebuje par satelitov, da nanje zvrne razne kočljive ali zavlačevalne predloge ali pa da preko njih sabotira pogovanja. Za nameček bo lahko še izigraval svoje nasprotnike, kajti pariteta pomeni zgubo na ugledu in politični moči ravno za tiste države, ki se še zmeraj smatrajo za činitelje v mednarodni politiki.

Da je na drugi strani načelo paritete tudi zelo dvignilo mednarodni ugled Moskve in posebno Hruščeva, tega ni treba še posebej dokazovati. Ves komunistični svet se čuti zmagovalca v hladni vojni in vidi v Hruščevu tistega komunističnega voditelja, ki je to bitko v hladni vojni dobil. Morada dela samo Peiping kiseli obraz, toda tudi kitajski tovariši ne morejo tajiti, da je Hruščev dosegel več v mednarodni politiki kot vse druge komunistične države s Kitajsko vred.

Ni torej brez podlage strah, da nam bo novo načelo paritete delalo še veliko preglavico in povzročalo dosti glavobola. Vprašanje je, ali je bilo res treba plačati tako veliko ceno za začasne smehljaje iz Moskve.

BESEDA IZ NARODA

Zgodovinski dogodek

Stockton, Calif. — Preteklo sredo zjutraj se je predsednik Eisenhower podal na obisk v Evropo. Ustavil se je v nemškem Bonnu, kjer ga je pozdravljalo ob cestah preko 300.000 ljudi, Nemcev, ki jih je v pretekli vojni kot zavezniški vrhovni poveljnik prisilil k predaji. Tokrat so bili vsi prijatelji, vsi sama prijazenost. Ko je zagotovil Nemce, da jih Amerika ne bo pustila na cedilu ne v Zahodni Nemčiji ne v Zah. Berlinu in poudaril svojo miroljubnost, je odletel v London, kjer se bo mudil do srede, ko bo šel obiskat De Gaulle v Pariz.

Zanimivo je, da Eisenhower ni obiskal tudi Rim, prestolnice Italije, ki se tudi smatra za pomembno silo v svetu, če že ne naravnost za veselo.

Najtrša v Evropi sta za Eisenhowerja vsekakor Adenauer, ki ne more popustiti od zahteve po združitvi Nemčije, in De Gaulle, ki mu je vedno pri srcu stara francoska veličina.

Napovedujejo, da bo Francija ob priliki Ikovega prihoda v Pariz preskusila svojo prvo atomsko bombo v Sahari in se s tem vključila v atomski klub. Francoska zahteva po priznanju stalaža velesile naj bi dobila novo osnovo.

V Parizu bo Eisenhower sprejel tudi predsednika italijanske vlade in njegovega zunanjega ministra ter predstavnike NATO.

Prav gotovo je obisk Eisenhowerja v Evropi na predvečer obiska Hruščeva, predsednika sovjetske vlade, v Združenih državah, nov dokaz tesne povezanosti Evrope in Amerike.

Italijanski komunisti bodo brez dvoma izrabili izostanek Ikovega obiska v Rimu, angleški Macmillan bo pa iz Ikovega obiska v Vel. Britaniji koval kapital za svoj stranko pri volitvah v oktobru ali novembru. Macmillanov ugled doma bo rasteč še bolj, ker velja v angleški javnosti on za začetnika poskusa "odtajati" hladno vojno z osebnimi obiski med vodniki obeh taborov.

Eisenhowerjev obisk v Evropi je zgodovinskega pomena, saj je to poleg obiska, ki ga je napravil Evropi Wilson po koncu prve svetovne vojne, prvič, da se bo ameriški predsednik mudil toliko časa v Evropi in s tako občirnimi političnimi načrti.

Zgodovinskega pomena bo tudi obisk Nikite Hruščeva, predsednika vlade Sovjetske zveze v Združenih državah. To je sploh prvi obisk glavnega oblastnika Rusije v Ameriki.

Ob tem obisku si bosta sedela drug drugemu nasproti moža, od katerih je v veliki meri odvisna usoda današnjega sveta. Vrata Združenih držav se bodo odprla vodniku Sovjetske zveze, da mu pokažejo jasno, da nimamo namena voditi vojne drugače kot v samoobrambi in v obrambi svobode zaveznikov,

da pa mu pokažemo istočasno tudi da so naša sredstva tolikšna, da bomo z njimi uničili vojaški stroj, ki ga je z vsemi napori Sovjetije ustvaril, če po neopredvidnosti vojno sproži.

Maks Simončič

Iz Floride v Lemont

Fort Lauderdale, Fla. — Starjšim naseljenjem slovenskega rodu je še znano, kako smo se pred izseljevanjem v široki svet radi podajali k Mariji na Brezje. Spomini na ta zadnji obisk pri Mariji Pomagaj so šli z nami v svet in jih nosimo v svojih srcih, koder že hodimo.

Kmečki gospodar je pripravil veliki voz z "lojtrnicami" in so ga fantje ter dekleta okrasili in uredili za romanje. Še boljši je bil seveda "tajselj", če so ga imeli kje v vasi, ali pa "parizar". Zadnji je imel posebno široka platišča.

Pramčki so zarezgetali in bič je zapel, voz z romarji in romaricami pa je v ranem jutru dirjal preko gorenske ravnine proti Brezjam. Z njega se je razlegala lepa slovenska Marijina pesem.

V tej deželi kaj takega ni mogoče, kot nemara ni več mogoče niti v naši rodnini Sloveniji. Časi so se spremenili tu kot tam, z njimi so se spremenile tudi razmere.

Moja žena in jaz sva se podala na naše Ameriške Brezje kar z letalom. Samo štiri ure nama je vzel od tu do Clevelanda. Bila je lepa vožnja. V Clevelandu sva ostala dva dni in obiskala najine prijatelje.

Prav iskrena hvala za gostoljubnost našem Slavčku Tonetu Šublju, prav tako družini Francka Rebola za ljubeznjiv sprejem. Rebolova mama so se se veselili obiska sina-misijonarja z daljne Formoze. Po šestih letih dela se vrača domov. Oglasilih dela se tudi v uradu AD in izmenjali nekaj veselih besed. Soprog urednika je prav vesela zala Gorenjka.

Iz Clevelanda sva odšla v Youngstown, kjer žive starši najinega zeta. Bili so zelo presenečeni, ko so naju videli. Tam sva šla z njimi v cerkev v nedeljo in doživela prvič v najinem življenju sv. mašo v slovenskem jeziku in obredu. Bilo je krasno. Obredi so povezani z lepim petjem.

Od tam sva se podala proti Chicagu in Lemontu. Do Chicaga sva potrebovala šest ur. Vročina je bila neznosna, saj je toplomer kazal 93. Ustavila sva se pri najinih starih prijateljih g. Metodu Končanu in njegovi ženi. Oba sta še vedno vesela kot sta bila nekaj v New Yorku. Prav iskrena hvala za tako vesel sprejem. Prav tako hvala družini Nahtigal za gostoljubnost in prenočišče.

Po dobri uri vožnje iz Chicaga sva se znašla na prijaznem griču pri Mariji Pomagaj v Lemontu. Vsepovsod tišina in mir, ki človeka nehote spomnita na Stvarnika. Zahvalila sva se Ma-

riji za srečno pot in jo prosila, naj naju spremlja tudi na poti nazaj. Od kar sva bila zadnjič v Lemontu z ženo pred šestimi leti, je precej sprememb.

Ni bilo več starih prijateljev p. Zakrajška, p. Aleksandra, p. Johna, p. Alfonza in p. Gracijana. P. Ciril pa se težko bolan pripravja na odhod. Spomnila sva se jih in se ustavila na njihovih grobeh.

G. Kastelic in njegova blaga žena sta nam odkazala prijazen sobo v Romarskem domu. Tudi tam je dosti novega. Sva sva si ogledat Rožensveno dolino, delo neumornega o. Martina, ustavila se pred Lurško votlino, krasnim delom p. Pija. Ko smo bili v procesiji z ženami Oltarnih društev iz Clevelanda pod vodstvom p. Odila, je bil to prizor, ki ga ni mogoče pozabiti. Vsa čast katoliškim ženam, ki toliko darujejo za lepoto Ameriških Brezij. Posebna hvala voditeljicam ge. Marinko in drugim.

Ganljiv je bil prizor v nedeljo, ko smo se poslavljali od svoje nebeške Matere. Segali smo si v roke in objubljali, da se prihodnje leto, če Bog da, zopet vidimo pri Mariji Pomagaj. Drugo leto bo obhajal tam srebrni mašniški jubilej p. Pija. Upam, da se ga bova lahko udeležila.

Skoraj bi pozabila mamu Hočevcar, ki je tako pridno delala v kuhinji za romarje!

Prisrčna hvala vsem, za naju je bil to lep dogodek, ki nama bo ostal drag spomin!

Mr. in Mrs. J. Dolžič

Krvavec - druga najvišja gora v Jugoslaviji

CLEVELAND, O. — Zadnjič sem bral v čikaški Prosveti o po zdravih nekih slovenskih rojakov z izleta "na Krvavec, ki je druga najvišja gora v Jugoslaviji." Bral sem ponovno in kar nisem mogel verjeti svojim očem.

Krvavec je res zelo obiskovana izletna točka na zahodnem koncu Kamniških planin, toda do druge najvišje gore ji manjka še precej preko tisoč metrov. Najvišji je Triglav, sledi mu škratlatca, nato Ljuboten in Prokletjah in Durmitor. Od Krvavca se vleče vrsta gora v samih Kamniških, ki so vse visoke precej preko 2.000 metrov, naj omenim samo Grintavec, Kočno, Skuto, Planjavo in Ojstrico.

Tisti, ki pošiljajo s Krvavca pozdrave in trdijo, da je to druga najvišja gora v Jugoslaviji, pač Krvavca niso mogli dobro videti ne od blizu ne od daleč.

Če se v takihle preprostitih stvarih ameriški slovenski obiskovalci starega kraja ne morejo do dejanskega položaja, kako naj bi prišli potem šele v drugih!

G. L.

Smrt dveh duhovnikov v domovini

Lemont, Ill. — G. Jožef Rožman, dušni pastir v Velikem Gabru župnije St. Vid pri Stični, je umrl dne 4. julija v ljubljanski bolnišnici. Imel je hudo bolezen: srčno vodenico. Pokojni je bil rojen 17. marca 1902 v Mirni peči na Dolenjskem. Po drugi svetovni vojni je trpel veliko preganjanje od strani brezbožnega komunizma, ki je bil nad njim silno razočaran. V Velikem Gabru je bil nad 20 let dušni pastir. Bil je tudi priznan glasbenik in skladatelj. Spročajo, da je v svoji hudi bolezni več dni pred smrtjo namatčno napovedal dan uro svoje smrti, kar se je tudi zgodilo. Mrtvega so iz Ljubljane pripeljali v Veliki Gaber in je tam pokopan med svojimi ovčicami. Naj počiva v miru!

G. Janez Rožman, župnik v Zavodnjem nad Šoštanjem. Pokojni je bil rojen v Arčičah pri Brezicah 10. maja 1870 in je torej bil že v 90. letu starosti, v mašnika pa je bil posvečen pred 64

leti. Zanimivo je, da je 54 let svojega duhovniškega življenja preživel v gorati župniji na štajersko-koroški meji. Na župnijo sv. Petra v Zavodnjem je bil namreč inštaliran leta 1904. Verniki iz Savinjske in Saleške doline ter koroški Slovenci se ga bodo spominjali iz prelepe božje poti od Sv. Križa pri Belih vodah, kamor je zvesto hodil dolga desetletja pomagat ob romarskih shodih. Umrl je 31. julija in je bil pokopan med svojimi farani v nedeljo 2. avgusta. R. I. P.

P. O.

Slovenci v Avstraliji

Naš doprinos k "begunskemu letu".

Pod tem naslovom številka avstralskih "Misli" za avgust objavlja na uvodnem mestu za avstralske Slovence naslednje važno sporočilo:

"Hitreje kot smo mogli upati pred mesecem dni, se je izkazalo, da bomo Slovenci v Avstraliji imeli dosti priložnosti izkoristiti ugodnosti "begunskega leta", ki smo o njem zapisali nekaj vrstic v julijški številki. Njegova Eminenca kardinal Gilroy v Sydneyu, je odločil, da cerkveno hišo, 121 Queen Street, Woollahra, za katero je 1. julija potekel najemniški kontrakt treh slovenskih moških, prevzame v svojo upravo sydneyški Catholic Immigration Committee in jo uporablja zlasti za prvi sprejem beguncev, ki jih bo ta odbor skušal dobivati v Avstralijo v teku begunskega leta v čim večjem številu.

Ker se pa pristojne oblasti vedajo, da je največ današnjih beguncev po Evropi iz Slovenije in Hrvice, je Catholic Immigration Committee prepustil omenjeno hišo v oskrbo slovenskemu duhovniku dr. Ivanu Mikuli, ki je svojo službo nastopil 10. julija, dočim si je Slovensko društvo Sydney poiskalo svojo streho drugje.

Ker se bo pa šele po mesecih pokazalo, do kakšne mere bo naraslo število prihajajočih po programu "begunskega leta", se za čas uporaba doma ne bo nič spremenila, ostal bo na uporabo Slovincem. Sprememba je le ta, da se bo v domu vse vršilo pod drugim vodstvom, to se pravi: pod vodstvom dr. Ivana Mikule."

Ista številka tudi sporoča, da ima v tem domu sedaj svoj sedež tudi Slovenska Karitas pod vodstvom dr. Ivana Mikule.

V Thomastownu je med delom zadel kap Slovenca Stancka Muleja iz Ribnega pri Bledu. K zadnjemu počitku so ga položili dne 11. julija na pokopališče v Prestonu. Pok. Mulej je bil prijetnega značaja ter priden in delaven kot mravlja. Poleg naporega dela v tovarni je v 10 letih postavil še tri lepe domove, katere je zapustil ženi vdovi ter trem odraslim otrokom.

Izletniki se vračajo

Cleveland, O. — Mr. in Mrs. Joseph Drobnič z 917 E. 73. St., Cleveland 3, Ohio, sta se v sredo 26. avgusta, vsa srečna in nasmejana vrnila z obiska v Jugoslaviji, kjer sta doživela marsikatero veselo presenečenje, med drugimi tudi izredno čast, da sta botrovala razvitju papra Gasilskega društva na Velikih Poljanah pri Ribnici ob 50-letnici obstoja društva.

Občinska Gasilska zveza Vel. Lašče je ob tej priliki ustanovnim članom in poštrovajalnim delavcem za razvoj društva podarila častne diplome, med njimi Mr. Josephu Drobniču in Stevu F. Pirnat. Na ogledu je v izloženem oknu Steve F. Pirnat Co. Travel Service na 6516 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

Steve Pirnat.

Divje živali tudi ubogajo

Francoski pisatelj Roger Vailant, je zaslovel zlasti s svojimi razburljivimi potopisi. Med drugim je prepotoval Ngorongoro, ki spada med največje naravne parke na svetu. Ta park je pravzaprav velikansko ognjeniško žrelo, ki se dviga 3.000 metrov nad pragozdovi Tanganjike v sruce Afrike. Prepotoval ga je z jeepom, to je avtomobilom, ki je prilagojen tudi za najtežje ozemlje, kjer sploh ni potov. Namen njegovega potovanja je bil proučevanje življenjskih navad med divjimi zverinami. Spremljal ga je izkušen vodnik — domačin.

Zanimivo je, da so se divje živali v teh orjaških parkih že tako navadile na "gledalce", da se za avtomobile sploh ne zmenijo. Pač pa morajo le-ti biti zaprti, da zverimam ne pride v nos vonj po človeku.

Najprej sta naletela na leoparda, nato pa so se zvrstile črede antilop, gazel in gnufjev. (Gnu je konju in bivolu podobna žival.) Vse te črede so se plesle in hodile po preriji, ne da bi se zmenile druga za drugo. V visok travi sta popotnika ugledala jastrebavo mrhovinarje, ki so s kremplji in kljuni trgali truplo gnufa. Njun jeep se je ustavil kakih sto metrov stran od mrhovinarske gostije.

Nenadoma je prišla hijena, počasi krožila okoli jastrebov in njihove žrtve. "Ko se je povsem približala," piše francoski popotnik, "je začela poskakovati. Š sapiami je mlatila okoli sebe, da bi pregnala krilate mrhovinarje. Jastrobi se je niso ustrašili, umikali so se le meter za metrom. Ta "nastop" hijene in orlov je bil podobno pogrebni svečanosti za poginulim gnufjem."

Čez čas sta zagledala nosoroga, ki je s topotajočimi koraki plašil črede zeber in antilop. Kmalu potem je prilomastilo skozi gozd kakih deset slonov, ki so teptali mlado drevje.

Šele okoli petih popoldne sta naletela na lever. "Vozila sva ob močvirju, kjer je rastlo trstičje. Blizu močvirskega brega je kihal in kašljal lev. Vodnik je rekel, da se je lev najbrž zbudil nekaj trenutkov pred najinim prihodom. Kakih 30 metrov dale je stala levinja v visoki travici. Ne da bi se premaknila, je strmela nekam v daljavo. Izklopil sem motor, vendar se lev nadvzlic bližini ni zmenil za naju. Nenadoma se je zazobalo trstičje. Šest mladih levov in levinj. Počasi so prihajali, trajalo je skoraj četrte ure. Mlade levinje so polegole od starem levu. Eden izmed poldoraslih samcev se je približal mladi levinji in se je dotaknil s šapo, kakor da jo hoče požobati. Stari lev je vstal in zamolklo zarjovel. Mladi je poslušno legel k njegovim nogam. Dodajam nekaj domišljij: stari lev se je ob tem verjetno prepričal o pokorščini mlajšega vrstnika, zato ga ni napadel. Mlade je tudi sam legel. Stara levinja se je približala skupini, kakor da hoče vedeti, kaj se dogaja."

Bolnica za gobave v Mandadaj

Med 500 gobavci v bolnici v Mandalay v Birmaniji, ki jo vodijo franciškanske misijonarke, so najrazličnejše azijske narodnosti in tudi različne vere; ne manjka celo budističnih menihov med bolniki. Vsi pa so sprejeti v največjo krščansko ljubeznijo.

Bolnica za gobave v Mandalay je bila ustanovljena leta 1890, sedem let nato pa so jo prevzelo franciškanske misijonarke.

JOSIP PREMK:

MADEŽ

Naposled se bo domislila še poročne obleke in prebrskala bo vse modne časopise, donesla vzorce iz vseh trgovin in predudarjala in primerjala po okusu in svoji izkušnji, kaj bi bilo primernejše, da bo v vsakem oziru zadovoljilo...

"Kajti ljubo dete, tudi po obleki sodijo ljudje in človek ne more vedno ustreči svoji želji. Pa saj ti nisi ravno izbirčna; da, da, ti mi napravljajš veselje, Anka."

In to pojde vse tako po vrsti in ko ji ne preostane naposled nič več, o čemer bi se lahko premišljevala in govorila, prične zopet od kraja, ali se ni morda odločila, za to ali ono stvar napačno in bi bilo morda bolje drugače. In ona ji bo morala slediti iz trgovine v trgovino, vsepovsod.

"Br..." Anka je stresla z glavo in je nakremžila svoj lepi obraz v nezadovoljne gube, pa je kmalu zopet segla po tetinem pismu, ki je ležalo tam na postelji.

"... tako upam, da Te te vrstice gotovo osrečijo. Kajti ljubo dete, Ivan je vendar dober in plemenit človek, saj veš, da te je ljubil že pred šestimi leti, že takrat, ko je še študiral na vseučilišču. In kot bančni uradnik ima še lepo bodočnost! Ti ga takrat menda nisi ljubila, ah, ljubo dete, mladost je norost, zdaj si pač že pri pameti in gotovo uvidiš, da je to človek, ki ti je ves vdan. Poznam ga, moj Bog, kako bi ga ne: še kot dijak je stanoval pri meni in sedaj skoraj ni večera, da bi se ne oglasil. Piše Ti vedno, kaj ne; že iz pisma lahko spoznaš, kako Te težko pričakuje. Ljubo dete, želim Ti samo dobro, saj sem obljubila tvoji materi na smrtni postelji, da bom skrbela za te kakor za lastnega otroka, in zato sem že preskrbela vse potrebno, kajti kakor si mi sporočila v svojem zadnjem pismu, si službo že odpuščala in skoro prideš. Lepo zračno stanovanje, ne ravno sredi mesta, kajti ljubo dete, denar ima danes veliko vrednost."

Dalje Anka ni čitala, ampak počasi in skoro zamišljeno položila pismo nazaj na posteljo in stopila nato k oknu. Svinceno sivo je dremalo nebo nad mirno, s snegom odeto dolino in solnce je viselo tam nad meglenimi gorami kakor okrogla rumena ploskev brez luči in gorkote. Tako tiho je bilo na vas, kakor da so vsi pospali pri, kakor da se vsi počepali na gorkih pečeh in čakajo, da zdriče s streh tista debela snežna plast, ki je visela tu pa tam globoko čez žleb. Kakor dve rjavi kači sta se videli razvoženi kolesnici na zasneženi poti tam proti cerkvi, kjer je posedala tropa, vrnan, in ko je gledala Anka nekaj časa po tej mirni in tihi vasici, se je obrnila naenkrat skoro začudeno, kakor da jo je kdo poklical. Samo mimogrede je običal njen pogled na tetinemu pismu tam na postelji, nato se je zagledala v mizo, ki je bila še pred kratkim vsa obložena s tisto različno drobnarjijo, v kateri je videla Anka vse svoje skromno življenje... Zdaj je stala tam gola in prazna, tudi kovečev je bil že pripravljen in tetino pismo tam na postelji je vabilo in klicalo venomer...

A Anki je bilo težko se odzvati... Če je pomislila na vse, za kar se je odločila, se ji je zdelo, da se je zgodilo vse le v nekako izpremembo tega njenega enoličnega tihega življenja; da bi se pa morala za vedno posloviti iz tega kraja, ki mu je pripadala zdaj z vso dušo, skoro ni mogla verjeti. In kam naj tudi gre, da se bo dvignil med njeno preteklostjo in bodočnostjo trden zid, čez katerega ne bodo mogli niti spomniti? Bala se je iti odtod in pričeti drugo, novo življenje, ki bi se ga ne mogla

morda nikoli privaditi... In vendar se ji je zazdel Ivan mnogokrat vreden, da bi ga uslišala. Vselej kadar je brala njegova pisma, je videla pred seboj njegov vdani obraz, tiste velike, plave oči, ki so gledale tako mirno in proseče in ki jih ona prav zaradi tega nekdanj ni mogla. Nikoli ni marala plavih, ponižnih pogledov in zato je vsa vztrepetala, ko je pogledal on, ki je nosil v svojih temnih, vročih očeh ves sladki pekel... Zdaj je odšel in jo pustil ponižano in osramočeno, ko je bilo v njenem srcu največ vere! Zato se je bala teh temnih oči, ki je umrl v njih ves njen ponos. A da bi se vrgla po vsej temi v naročje njemu, ki sanja o njej Bog ve kako lepe sanje? Da bi šla in mu podala roko za vedno, ko je ljubila le njegova pisma? —

In vendar je že vse odločeno, tudi teta Marija že hodi po mestu od trgovine do trgovine... Anki so vztrepetale ustnice in ko je sedla k mizi, je zakrila obraz z obema rokama.

In tistikrat ji je vstala v srcu temna zavest, da se je napotila na pot, do katere nima več pravice... Čutila je sicer, da jo kliče v svoj mirni dom nekdo, ki mu je bila vse življenje zvezda-vodnica in je trpel vdano vse njeno preziranje, trdo upajoč, da se ga naposled vendar usmili. Rada bi ga bila sprejela z odprtimi rokami, da ni zeval med njo in njim temen prepad, ki je požrl ves njen ponos... Kako naj mu stopi nasproti, ko si ne bo upala nikoli pogledati naravnost v njegove oči, ki so gotovo tako čiste in mirne kakor njegova vest, ona pa je kakor vela, utrgana roža, s težko, omadeževano dušo...

Ko bi ne bilo te grenke zavesti, te temne sence, bi mu hitela nasproti kakor dolgo pričakovanemu ženinu, a tako — saj jo bo samo srazil in preziral. Morda jo celo zavrže, ko mu prizna, da je že praznovala svatovsko noč; in ako ji tudi odpusti, bo li njegova ljubezen še vedno tako silna in vroča kakor sedaj? Saj se bo spomnil vsak trenutek, da je njene ustnice že nekdo poljubil, da so te njene roke, ki se iztezajo zdaj k njemu, že ob jemale drugega in morda vse bolj željno in ljubeče... In hipoma bo umrla in njem vsa vera v njo, niti usmiljenja morda ne bo poznal več, ker se bo pričel zavedati, da ga je prevarala...

Pa se je vzbudila v Ankinem srcu plaha tolažba, da on morda že sluti njeno nesrečo... Kaj naj pomenijo drugega v njegovem pismu tiste ljubeče besede o odpuščanju in vsem, česar se morda boji v svojem bodočem življenju?... Morda se je izdala v kakem pismu, ko sama ni vedela kdaj, in mu povedala več, nego bi se mu kdaj upala, in on ji — odpušča. Saj ji je pisal tolikrat o breznačajnosti in krutosti ljudi, ki jih je gotovo že spoznala, o mukah in težavah današnjega življenja, ki uničujejo tako mnogo dobrih bitij, da lahko vsakdo trikrat blagoslovila svojo pot, komur se je posrečilo, prijadrti s svojo srečo v tih pristan. In v ta pristan jo kliče in vabi sedaj, ko je končal svojo težko pot, in ona se mu je odzvala, dasi se bliža temu pristanu njena barka vsa prazna in rečna, z zlomljenimi jadri, dočim se je usidrala njegova s ponosno razpetimi jadri prav tako čila in močna, kakor je odšla v življenjski vihar...

(Dalje prihodnjič.)

Prijatelj's Pharmacy SLOVENSKA LEKARNA Prescriptions — Vitamins First Aid Supplies Vogel St. Clair Ave in E. 68 St.

SEPTEMBER KOLEDAR društvenih prireditev

SEPTEMBER

26. — Odbor za postavitev spomenika pok. Ivanu Zormanu priredi zvečer v SND na St. Clair Ave. igra "Miklova Zala". — Igra Slovenski oder.

27. — Popoldne odkritje spomenika pok. Ivanu Zormanu, zvečer akademija v dvorani pri Sv. Vidu.

OKTOBER

4. — Slovenski dom na Holmes Ave. slavi z bankekom 40-letnico obstoja.

11. — Pevski zbor TRIGLAV priredi v Slov. nar. domu na 6818 Denison Ave. "vinsko trgatev" s plesom.

17. — Oltarno društvo farrrije Vnebovzete priredi "Card party."

25. — Pevski zbor PLANINA priredi v S. D. na Stanley Ave. svoj jesenski koncert. Začetek ob 6:30 zvečer.

25. — Pevski zbor ILIRIJA ima v šolski dvorani pri Mariji Vnebovzeti običajno jesensko prireditev.

31. — Zveza slovenskih protikomunističnih borcev priredi "vinsko trgatev" v Slov. domu na Holmes Ave.

NOVEMBER

1. — Glasbena Matica poda Ver-

dijevo opero Il Trovatore v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju.

14. — Združeni igralci bodo ponovili opereto "Mežnarjeva Lizka" v novi dvorani pri Sv. Vidu. Začetek ob osmih zvečer.

21. — Korotan priredi ples v Slovenskem domu na Holmes Ave. ob osmih zvečer.

22. — AJC na Recher Ave. proslavi svojo 40-letnico z bankekom. Začetek ob petih popoldne.

DECEMBER

6. — Pevski zbor Slovan priredi v AJC na Recher Ave. ob štirih popoldne koncert.

FEBRUAR 1960

20. — Korotan priredi predpustni ples v Slovenskem domu v Collinwoodu.

27. — Pevski zbor Triglav ima v Slov. domu na Denison Ave. veselico z maškeračo.

APRIL 1960

10. — Glasbena Matica priredi Spomladanski koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju.

24. — Korotan priredi svoj vsakoletni koncert v novi šolski dvorani pri sv. Vidu.

Kaj vedo ljudje o "gospodarskem čudežu" na Japonskem?

Druga Nemčija na Daljnem vzhodu — Lice zemlje se nezadržno temeljito spreminja.

Slika zemlje, ki živi v duhu povprečnih ljudi, je še vedno ista, kakor je bila veljavna morda komaj še za dobo pred zadnjo vojno. Zanje je težiče svetovnega dogajanja tako na gospodarskem kot na kulturnem in političnem področju venomer samo v Evropi in severni Ameriki.

Časopisje poroča podrobno o dogodkih v tej ali oni evropski državi, važnem razvoju v družbenem življenju Kitajske ali Japonske posveti pa le nekaj kratkih vrstic. Dijaki se uče zgodovino starih Babiloncev, a ne slišijo na priliko nič o današnji Indiji, Indoneziji ali Kitajski.

Kdor nima pojma o Dunaju ali Parizu, ga upravičeno priteževali nevednežem, a pri tem niti omikancu ne štejejo v zlo, ako ne ve nič o Djakarti. In Djakarta je vendar 3-milijonsko glavno mesto Indonezije, se pravi države, ki šteje toliko prebivalcev kot Velika Britanija in Francija vkup ter se razprostira na daljavi, tekoči od Londona tja do Teherana, prestolnice Perzije ali Irana.

Mnogi niti ne slutijo, da so danes mesta kot Delhi, Peking, Djakarta in celo Kairo važnejša svetovnopolična središča mimo marsikaterih evropskih prestolnic. Tako globoko sta v zadnjih desetletjih padli moč in vpliv nekdanj vodilne in vsemočne Evrope! To spoznanje je bridko in žali ponos Evropejcev, a se je treba z njim sprizniti, ako hočemo voditi politiko, ki je v soglasju s stvarnostjo.

Primer Japonske

Vzemimo kot primer Japonsko, ki šteje 92 milijonov duš in je bila, kot znano, v zadnji vojni težko potolčena. V svetovnem spopadu je zgubila 43 odstotkov, torej skoro polovico narodnega premoženja in bombe zavzeval so ji porušile nič manj kot 1 milijon sto tisoč hiš. De-

žela je bila pogreznjena v bedo, ljudje niso imeli kaj jesti in lakote so jo reševali le zmagoviti Amerikanci, ki so dajali Japoncem tudi v drugih oblikah izdatno pomoč, da lahko obnove svoje uničeno gospodarstvo.

In Japonci so ameriško podporo morda še razumneje in bolj smotrno znali izkoristiti, kot Adenauerjeva Nemčija v Evropi. Vse to pa je naši javnosti ostalo domala nepoznano, ker je "čudež" neverjetno hitre nemške gospodarske preroditve, ki ga je Erhard uresničil v Evropi, potisnil v ozadje ostale dogodke v svetu. Imeli smo pred očmi le Nemčijo in prezrli dogajanje v daljni Aziji.

Prvi ladjedelec na svetu

Kdo se na primer zaveda, da je Japonska z ameriško pomočjo postala največja graditeljica ladij na zemlji, prekašajoč na tem področju same Združene države, Veliko Britanijo in Nemčijo? Že l. 1956 je zgradila nič manj kot 1 milijon 746 tisoč ton ladjevja. In komu je znano, da je japonska optična industrija tako napredovala, da v nekaterih izdelkih preseka po kakovosti vse ostale države na svetu?

Po svoji industrijski moči in naprednosti stoji danes Japonska med svetovnimi velesilami na četrtem ali petem mestu. Kdo med nami to ve? Saj se je v zadnjih 6 letih storilost japonskega delavca, zaposlenega v kovinarski industriji, tako povečala, da znaša danes proizvodnja jekla še enkrat toliko kot v prejšnjih časih.

In pri tem ne smemo pozabiti, da mora Japonska uvažati 90 odstotkov, to je skoro vse surovine, ki jih potrebuje za svojo industrijo ter eno tretjino hrane, potrebne za preživljanje prebivalstva. Zares naravnost čudežno je, kako se more narod, čigar zemlja nima niti dovolj surovin, niti dovolj živeža, povzpeli na četrto ali peto mesto med industrijskimi državami današnje dobe. To je samo plod pridnosti in požrtvovalnosti!

Življenjska raven Japoncev

Kako se je kot nagrada za vse napore in samopremagovanje Japoncev dvignila njihova življenjska raven, naj razodenejo naslednje številke. Vsaka peta japonska družina ima televizijo, vsaka tretja uporablja električni pralni stroj, ljudje se ne hranijo več samo z rižem in ribo, temveč si lahko privoščijo tudi kaj boljšega. Nikjer v azijskih deželah ne živi prebivalstvo tako dobro in udobno kot na Japonskem.

Blaginja se je na Japonskem v zadnjih 12 letih tako dvignila, da so njegovi voditelji zasnovali celo nekak Marshalov načrt za podpiranje zaostalih dežel v Aziji. Japonska je posodila 50 milijonov dolarjev Filipinom in

ravno toliko Indiji; Laosu, državi v Indokini, je brezplačno dobavila sodobni vodovod in ji ustanovila predilnice.

Toda Japonci so gospodarsko že tako močni, da širijo svoj vpliv tudi daleč v neazijsko inozemstvo: tako so v Mehiki dvignili štiri velike tovarne tekstila in več rudnikov, tekstilno tovarno so zgradili v Argentini, ravnokar pa zidajo jeklarne v Braziliji, ki jih bo stala 50 milijonov dolarjev. Ravno tako kot Italijani začenjajo tekmovali z zapadnimi velesilami tudi pri izkoriščanju petrolejskih vrelcev na Srednjem vzhodu, v Arabiji in ob Perzijskem zalivu.

Domišljavost belcev

Japonska postaja sploh resna in nevarna tekmovalka zapadnjakov in tudi Rusov na vseh področjih industrijske dejavnosti. Pri tem pa ni niti malo zanemarila svojega kmetijstva, katero čedalje bolj zalaga s stroji ter ga skuša čimbolj mehanizirati. Posledica je, da so dohodki povprečnega japonskega poljedelca trikrat višji kot njegovega kitajskega stanovskega tovariša.

Ves ta gospodarski razmah je Japonska uresničila v 12 letih, ne da bi ji bilo potrebno se posluževati prisilnih sredstev, brez železnega pritiska na prebivalstvo, temveč v polni demokratični svobodi, kot je storil Adenauer v Nemčiji. S tem je Japonska dokazala azijskim narodom, da ni res, kar trde kitajski komunisti, čes da je hiter gospodarski napredek mogoč in izvedljiv samo v komunistični diktaturi. Saj se je Japonska s sredstvi demokracije povzpela na višino, za katero jo tudi najnaprednejše dežele lahko zavdajo.

In vendar se najdejo še belci, ki gledajo zviška na vse, kar diši po Aziji. Zlasti ondotne temnopoltne nejaaponske narode smatrajo za manjvredna, nerazvita ljudstva, ki se niti najmanj ne morejo kosati z belokožci. Danes je to v marsičem še res, toda koliko časa bo to še trajalo? Sile napredka se širijo naglo na vse strani in so prodrle že globoko v Azijo. Kolonialno gospodarstvo belcev je tam za vselej propadlo, ondotni narodi se zdaj z vsemi silami naravnost strastno bore tudi za svojo gospodarsko in kulturno samostojnost.

Ta razvoj je neizogiben in ni je sile na svetu, ki bi ga mogla zavreti. Bliža se postopoma čas, ko bodo vsi azijski narodi postali v vsakem pogledu belcem enakopravni ter zaigrali veliko vlogo v svetovnem dogajanju. To smo napisali, da se bodo tudi naši najpreprostejši bralci zavedali, v kateri dobi živimo in kaj vse nam prinaša prihodnost.

Pravica človeka do dela

O pravici človeka do dela govoriti v posebnem pastirskem pismu škof iz Agena v Franciji. Delo za človeka ne pomeni samo sredstva za zaslužek vsakdanjega kruha, poudarja škof, marveč je sredstvo njegovega notranjega dviganja. Proti človekovi naravi je, če ta ne more delati.

Odvzeti človeku delo pomeni okrniti njegovega duha in njegovo bistro, kar more imeti hude posledice v socialnem življenju. Kristjanova dolžnost je širiti misel Cerkev o delu, pomagati bratom, da zmagajo samoljubje, ki se pri delu posebej kaže, ter pomagati dušam umakniti se tiraniji materializma in hrepenenja po denarju.

CE HOCETE... prodati ali kupiti posestvo ali trgovino, obrnite se do nas JOS. GLOBOKAR 986 E. 74th St. HE 1-6607

Ženske dobijo delo

Zobozdravniška pomočnica Skušnja zaželena, vendar ne potrebna, 31 delavnic ur na tedno, dobra plača, modern, ohlajevan urad v Slovenskem narodnem domu. Kličite Dr. A. L. Garbas, EX 1-5300. (169)

HELP WANTED — FEMALE

WOMEN to train for kitchen and pantry position at our new Public Square Restaurant. Salary, meals and uniforms.

STOUFFER Employment Office

1375 Euclid Ave. Fifth Floor (170)

MALI OGLASI

Naprodaj Dve hiši na enem lotu so na prodaj severno od Superior, blizu sv. Frančiška cerkve. Eno stanovanje prosto. Kličite EX 1-9332. —(169)

UDOBNO ZIVLJENJE V srcu slovenske naselbine na Ljubljana cesti, nasproti slovenskega doma v Euclidu. Srce kipi o pomenu stare domovine, kjer se sliši slovenska beseda in slovenska pesme. Vse kar želite!

Hiša samo tri leta stara z veliko kuhinjo in prostor za štiri velike spalne sobe. Velika garaža za dva avta. Lepo okrašen z grozdjem in močnim drevjem. Če ste Krašovec, Ribničan, Kočevar, Dolenjc, Gorenjc ali pa Ljubljancan, ta hiša je za Vas!

Page Realty Nick Malovich KE 1-1030 (a.31,2,4 sept)

Hiše naprodaj Dve hiši na enem lotu, posestvo za dohodek, na E. 68 St., blizu St. Clair Ave. Kličite EX 1-4397. (170)

Hiša naprodaj Dvodružinska hiša, 5-5, na podstrežju 3 sobe, 2 plinska furneža, dvojna garaža, vetrna okna, na 13704 Othello Ave. GL 1-6420. —(168)

Stanovanje se odda Pet neopremljenih sob se odda, plinski furnez, nova vetrna okna, na 1433 E. 53 St. Za pojasnila kličite HE 1-8973. —(167)

Hiša v najem Enodružinska hiša, 3 sobe, kopalnica, prha, se odda v najem na E. 63 St. Za pojasnila kličite: EN 1-1-8679. —(167)

Stanovanje iščeta Zaposlena zakonca iščeta 4 ali 5-sobno stanovanje z garažo v bližini sv. Vida. Kličite HE 1-0628. (x)

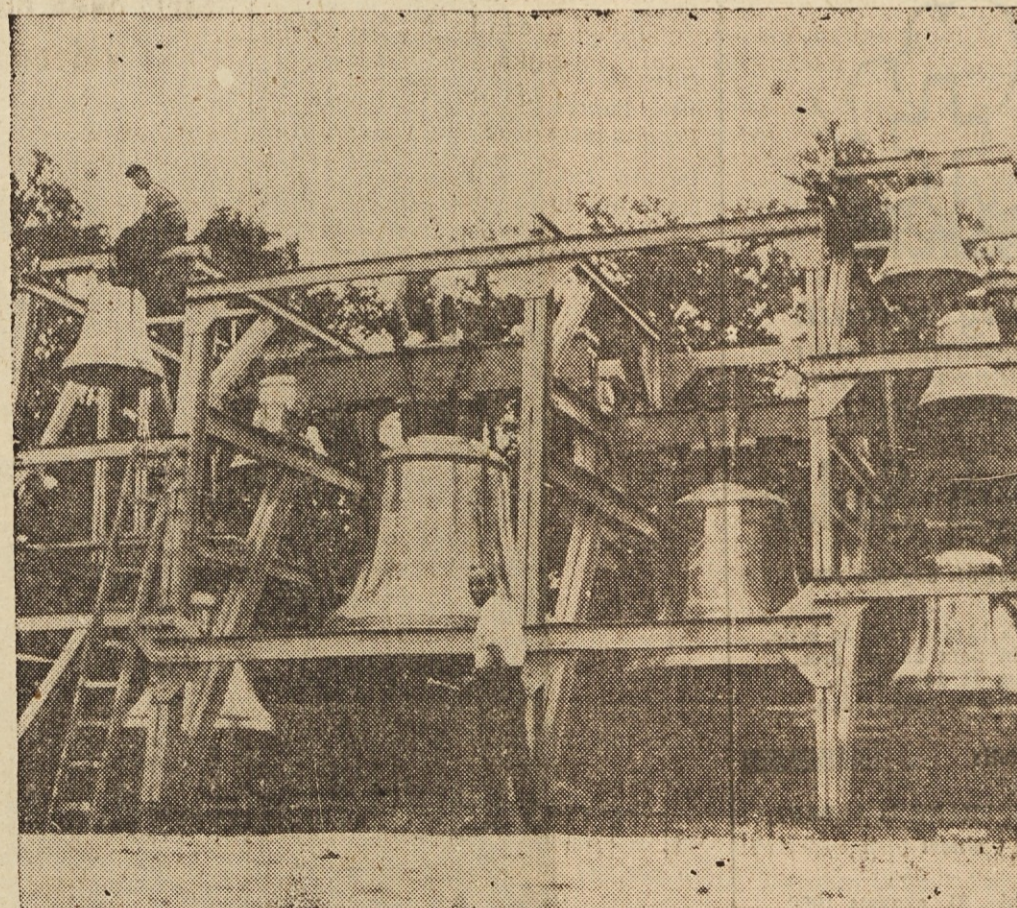
Sobe se odda 3 velike sobe s kopalnico se odda odraslim na 5903 Bonna Ave., spodaj. Kličite IV 1-5438. (167)

Stanovanje se odda Tri neopremljene na novo dekorirane sobe z vročo vodo se oddajo odraslim. Vprašajte na 1176 E. 61 St., spodaj, spredaj. Najemnina \$38. x(m,w,f)

Stanovanje se odda Šest sob se odda v najem, gorkota in vroča voda, zgoraj, zadaj, na 7117 St. Clair Ave. — Vprašajte po 3. uri popoldne. (MWFX)

ODDA SE V NAJEM stanovanje 4 lepih sob na 16305 Trafalgar Ave., odraslim ljudem. (31, 2 sept)

Hranite denar za deževne dneve —kupujte U. S. Savings bonde!

ZVONOVVI ZVONITE — V zvonarni v Karlsruhe na Nemškem so obesili osem čisto novih zvonov, da preskusijo njihove glasove. Najprej bodo zvonili na nekem verskem slavju v Muenchenu, potem jih bodo pa obesili v spominsko cerkev v Speyerju.

KRISTOF KOLUMB ali Odkritje Amerike

ZGODOVINSKA POVEST

Ko so v Palosu izvedeli, kakšen namen ima ekspedicija, je strah prešnil vse mesto. Vse strašne pripovedke in basni, s katerimi se napaja praznovrje in se ohranjuje mrak nevednosti, so se oživele. Sam magistrat je gledal na pripravljane ladje za odhod in na mornarje, kakor na žrtvo, ki se žrtvuje neumni domišljiji pritepenca. Strah in občup sta se polastila vseh in stala na vsakem koraku ovire uresničenju ekspedicije. Kolumb je sam prevzel vodstvo opravljanja ladij in s prigravarjanjem in s silo mornarje pripravil k pokorščini. V tem oziru mu je mnogo pomagala okolnost, da sta dva znamenita paloška mor-

narja, brata Pinsona, se pridružila ekspediciji in preskrbela tretjo ladjo. Koncem junija 1492. leta je že stalo brodogradnjo popolnoma pripravljeno na odhod. Največji ladiji "Santa Maria" zapovedoval je Kolumb sam, drugi "Pinta" Martin Pinson, pri čemer je njegov brat Francišek Martin bil krmar, a tretji "Nina" Vincent Zuanec. V vseh treh je bilo 120 ljudi, odbranih, bivših mornarjev... — Vse je bilo gotovo, bilo je treba odpluti — pa kam? To vprašanje je kakor težek kamen ležalo na srcu vseh.

DVANAJSTO POGLAVJE

NAPREJ

Približeval se je v Palosu strašni dan poslavljanja od očetov, bratov in soprogov, ki se podajo na neznano pot vsled muh pritepenega Genučana!

Razglas Kristofa Kolumba nabit na vratih mestne hiše v Palosu, se je glasil da odidejo dne 2. avgusta in da zjutraj tega dne slednji mora opraviti svojo krščansko dolžnost, — spovedati se in sprejeti sveto obhajilo.

Čerkev in kapele v Palosu so bile prenapolnjene. Sorodniki in prijatelji, matere in žene so se rinili k oltarju, da prejmejo sveto obhajilo vkupe z odhajajočimi poslednji čas v življenju, kakor so vsi mislili. Mornarji, ki so že tako malo verjeli v uspeh ekspedicije in bili jako potrti, so se bolje obupavali, ko so videli žalost svojih bližnjih. Blagoslov cerkve se je družil s proklinjanjem Kolumba in mnogi so zapustili hišo božjo, zakrivajoč v srcu sovraštvo in jezo.

Kolumb se je tudi spokorno izpovedal in prejel sveto obhajilo v samostanu La Rabida. Beatrice, Kolumbov sin Dijega in celo mlajši njegov sin Ferdinand so posnemali svojega očeta in poleg tega ga obsipali z laskalnimi najrahlotnejše ljubezni in samoskrbljivosti. Potem je bila v samostanski cerkvi slovesna sveta maša za srečno pot, katere so se udeležili vsi Kolumbovi mornarji pod vodstvom Martina Alonza Pinsona. Poslednjo pot so mornarji mej gorečo molitvijo poklekli na domači zemlji, potem so se začeli spravljati na ladje mej silnim jokanjem in tuljenjem znancev. Ko so se vsi vkrcali je na breg prišel sam Kolumb v spremstvu prijorja Marčena in svoje družine. Vse je tlačila težka misel, da se kmalu ločijo in molčali so. Prijor je najprej pretrgal to molčanje.

—Gospod Kristof, — začel je, — minolo je mnogo let, kar sem vas prvokrat našel pred vrati svojega samostana. To so bila leta našega prijateljstva... Da se zopet povrnejo!... A kdaj? Kdaj da Gospod, da se zopet vidiva?

—Bodočnost je v roki božji, — odgovoril je ganjen Kolumb, — a preteklost je tukaj shranjena, — pokazal je na srce, — in nobena stvar je ne izbriše. Vi ste bili moji najboljši prijatelj, tudi ko so se vsi izogibali Genučana. Če ljudje kdaj premene mnenje o meni...

—Gospod admiral, so ga že premenili, — pretrgal mu je besedo znani glas.

Vsi so se začudeni obrnili in videli Dijega de Arana. —Gospod Dijego? — Ste li vi?

—Da, gospod admiral. Danes sem prišel semkaj, da izprosim od vas odpuščenja. —Jaz sem že davno vam odpu-

stil in vse pozabil, gospod Dijego.

—Mislim, da se ne bode te upirali, da se tudi jaz udeležim z vami poti v Indijo?

—Vi hočete postaviti svoje življenje v nevarnost?

—Mari vi ne storite ravno tega, gospod admiral?

Jaz to storim, ker upam na Boga in čutim v sebi iskro njegovega razodenja. Mari vi tudi čutite? Ne govori li v vas samo strast po tem, da bi kaj posebnega doživeli?

—Vi imate prav, kakor vselej, gospod admiral. Jaz pojdem, kanor me vleče osoda. — Vi ste mi vzeli predmet moje strastne ljubezni, a sedaj vendar ne bodete zastavljali poti mojemu čuvstvu, ki me vleče v neznan kraj?

—Naj bode po vašem! Nadejam se, da mi bodete dragi potni tovariši, gospod Dijego!

Krepko sta se objela bivaša nasprotnika. To trenutje je k njima stopila gospa Beatrice.

—Moja najboljša voščila naj spremljajo vas na vaši nevarni poti. Da vas varuje presveta Devica vseh nevarnostij, in vam pošlje srečo! — rekla je mlada žena.

Ganeno do dna srca, jej je Dijego poljubil roko.

—Približuje se že čoln, — rekel je s solzami v očeh stari sin Kolumbov, kažoč na morje.

—O presveta Devica! — je o tožno spregovorila Beatrice. — Mari se že moremo ločiti?

—Kaj se hoče, draga moja, — je rekel Kolumb in stopil k njej.

—Iti moram po potu, katere mi je označena od zgoraj, kakor si ti tudi slušala glas mojega srca. Potolaži se in moli zame. Nadejam se, da kmalu napočim dan, ko bomo blagoslovljali to ekspedicijo... Z Bogom! Z Bogom!

Vsem so stopile solze v oči in gospa Beatrice ni mogla premagovati joka.

To trenutje je prijor stopil pred njo in rekel resno in slovesno:

—Pokleknite! Blagoslovil bode vas, ne vaš prijatelj Janez Peres de Marčena, temveč sluga Boga in cerkve, katere prideta na pomoč ondu, kjer človeško srce omaguje pod težo brezkosti. Molimo!

Pri teh besedah so vsi poklekali in z upom poslušali tolaže in vrednega pastirja.

V tem se je čoln približal bregu.

—Čoln vas čaka, rekel je prijor. Ta mala igračka valov in slamica moreta služiti za rešitev utaplajočega in za povzdigo slave božje! Zato ne obupa-

vajmo! Z nami vsemi bode vsemogočni Bog! Vstanite in poslovlite se! Tako je volja božja!

Vsi so vstali in poslednji pot se objeli z odhajajočima. Potem je Kolumb s trdimi koraki in jino krova. Ta ladija je bila povzdigneno glavo stopil v čoln zgrajena mnogo umetneje, ka-

kor drugi ladiji. Imela je poleg krova še škrinjki podobno kajuto, v kateri je bival Kolumb. Jandrovroje je bilo drugačno kakor pri sedanjih ladijah. Jarbole so bile višje in poprečni giki so bili krajši in manjši, kakor pri sedanjih ladijah.

Drugi dve ladiji, "Pinta" in "Nina" nista imeli krova. Spreddaj in zadej je bila jedna kajuta. Srednji prostor je pa bil pokrit z jaderskim platnom, da se biago obvaruje moče. Ti ladiji imeli sta po dve jarboli. Jadra na Pinti so bila štiri-, na Nini pa trioglati, tako imenovana latinska. Poleg tega so na obeh imeli klopi in vesle za veslarje. Splošno je to brodogradnjo imelo kaj slab vid, a zato se je pa lahko približalo brodogovom in svobodno plulo v ustja rek.

Vseh mornarjev na Kolumbo-

vih ladijah je bilo devetdeset, drugi so pa bili razni klateži, ki niso imeli ničesa zgubiti. Glavnim sodnikom na ladjah je bil Roderigo-Sanhec de Segovia, višji sredar Dijego de Arana iz Kordove, Roderigo Eskobado je pa potoval v lastnosti kraljevega notarja. Razen tega je pri brodogradnjo bil zdravnik, njegov pomočnik in trije rezervni krmarji. Vse moštvo je štel 120 ljudi... Prišedši na krov "Santa Maria" je Kolumb takoj šel v svojo kajuto in ukazal poskrbeti za stanovanje gospodu Dijegu de Arana... Ostanek dne je hitro minol pri delu in odrejanjih. Zvečer so se vsi legli spat, utrujeni zaspali še blizu domačega obrežja, pušče samo stražo bodočo.

(Dalje prihodnjic.)

Se priporočamo

ZA POPRAVITI ALI STAVITI NOVO STREHO ALI ZLEBOVE. VRSIMO VSA V KLEPARSKO STROKO SPADAJOČA DELA.

NAŠE DELO JE POZNANO IN ZANEŠLJIVO

FRANK KURE

Lahko pišete na ta naslov:

R. F. D. No. 1, Route 44, Newbury, Ohio

Pokličite telefonično: JORDAN 4-5503

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE SUBURBAN

ELMHURST — BRICK RANCH

By Owner

2 bedroom Expandable. Face brick. All sides. "L" dining - living room. Wall to wall carpeting. Birch kitchen, breakfast area. Full basement with second stove and cabinet kitchen area. Gas heat, carpet, concrete drive. Near schools and shopping. Landscaped corner lot. Low taxes. \$23,500. Terrace 2-2158 (167)

DES PLAINES

BY OWNER — 3 bedroom ranch,

full basement, near schools, transportation and shopping. \$18,750. Phone VAnderson 4-1585.

WHEATON — By owner. Brick Cape

Cod on corner lot. Two tile baths, 4 bedrooms, 5 years old. Priced below appraisal. Owner being transferred. Call MONTROSE 8-2069. (168)

BENSENVILLE — By owner. 6 room

brick ranch, 3 bedrooms, large utility room. Must move this month. \$17,500 or reasonable offer. Call PORTER 8-4157.

DES PLAINES — 6 rooms, well built

brick with 2 car garage. Extra lot. Fully landscaped. Immediate occupancy. Close to schools, train. Must see to appreciate. Private party. VAnderson 4-2085 or VAnderson 4-2138. (165)

REAL ESTATE FOR SALE

AUSTIN — By owner. 3 bedroom, 7

room residence, gas heat, full basement, newly decorated, aluminum storms and screens. Priced at \$15-800 for immediate sale. 653 N. Long. Call for appointment Austin 7-5810. (167)

BRICK TWO-FLAT — Six and seven

rooms with 2 and 4 bedrooms, oil heat, 2 car garage. Vicinity Keeler and Gladys. Good transportation. — NEVADA 8-7474. (167)

BY OWNER — 5 rm. Georgian brk.

2 lge. bdms. 48x125 cor. Idsepd. lot. 1½ car gar. Side dr. 1½ tile baths, tile kitch. Appliances. Brkfst. area. Separate din. rm. Gas heat. Cent. air-cond. Storms and screens. Full bsmt. Price \$21,500 for immediate sale. NO AGENTS. 8600 Jeffery Blvd. Phone ESsex 5-7157. (169)

FOR RENT

COUNTRY RESIDENCE — Center entrance. 2 car att gar. Liv. room 18x20. Picture window, wood burning fireplace. Large din. room, cabinet kitch. All-year porch. 3 bedrooms, bath. Ample closets. Good schools, directly No. of Wheaton. Phone Euclid 3-2896 to TENNISON 7-5121. (168)

BUSINESS OPPORTUNITY

FOR SALE IN DOWNTOWN ELGIN — Package liquor store, lge. bar in rear, good going business. Price at \$12,000 including stock and fixtures. Phone SHERWOOD 1-9783 or SHERWOOD 2-9516. (168)

V BLAG SPOMIN

PRVE OBLETNICE SMRTI MOJEGA LJUBLJENEGA SOPROGA IN OČETA

Jernej Ban

ki je umrl 31. avgusta 1958

V tihem grobu že počivaš eno leto dni. Tvoj spomin pa v mojem srcu še bolj živi, lahka naj Te zemlja krije, spavaj dragi mi sladko, luč nebeška naj Ti sije, mir in pokoj naj Ti bo. Saj sveti križ nam govori, da enkrat se vidimo nad zvezdami.

Zalujoči ostali:

ANNA, soproga ANNA DEBELJAK, hči 3 VNUKINJE

Geneva, Ohio, 31. avgusta 1959.

V blag spomin

PETE OBLETNICE SMRTI LJUBLJENEGA OČETA IN STAREGA OČETA

Joseph Sadar

ki je umrl 31. avgusta 1954

Pet let Te hladni grob že krije, in spomin nam žalosti srce. Večni Bog Ti daj plačilo, spavaj v grobu zdaj sladko.

Zalujoči ostali:

JOSEPH L., FRANK in ALBERT, sinovi

Cleveland, Ohio, 31. avgusta 1959.

Za
vaš
pomembni
dan!

Drage neveste!

Ena pomembnih priprav za najlepši dogodek življenja, je izbira poročnih vabil.

Oglasite se pri nas in oglejte si najnovije, pravkar dosepele vzorce vabil, naznanil, papirnatih prtičkov, kozarčnih podstavkov, vžigalic, na katerih je natisnato Vaše in njegovo ime.

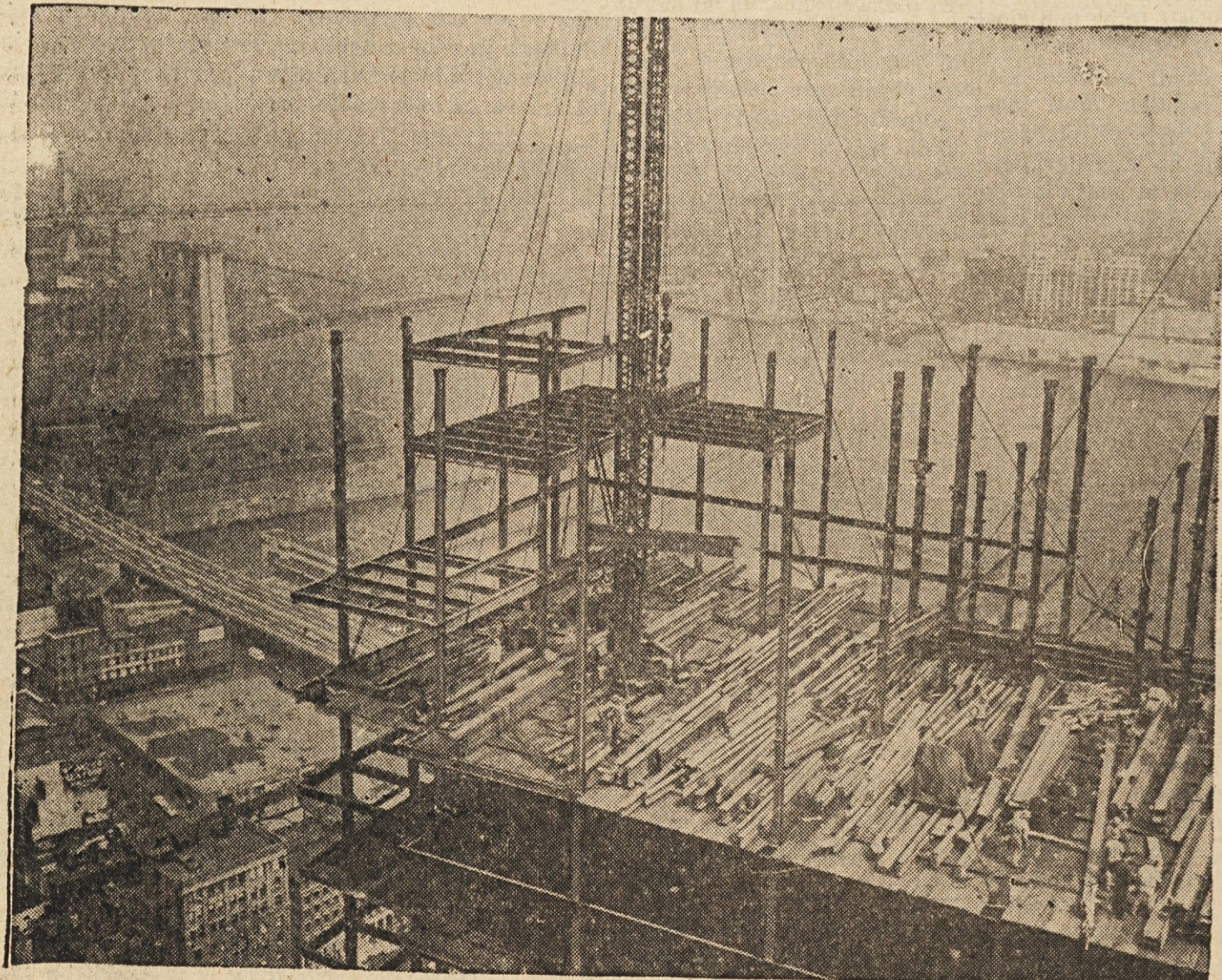
Ogled je popolnoma neobvezen!

AMERISKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

HE 1-0628

SAMO 40! — New York je znan po svojih donebnikih. Na sliki vidimo gradnjo enega takih velikanov v Manhattanu. Imel bo pa "samo" 40 nadstropij. V ozadju preko East River se vidi Brooklyn.